Sylwester Szafarz

Uwagi wstępne

Z wielkim zainteresowaniem i z uznaniem obserwuję proces unowocześniania Chin, poczynając od 1978 r., tzn. od rozpoczęcia dogłębnych reform systemowych i polityki otwarcia na świat przez ówczesnego przewodniczącego Deng Xiaopinga. Jest to proces systematyczny i coraz szybszy, trwający non stop według wypadkowej krzywej wznoszącej. Nagromadziło się już w nim (w ciągu minionego prawie półwiecza) niemało kulminacji, szczególnie po roku 2012, kiedy najwyższe stanowiska w partii, w państwie chińskim i w siłach zbrojnych objął przewodniczący Xi Jinping. Kulminacje te wyznacza wiele doniosłych wydarzeń (np.: Zjazdy Partii, sesje Parlamentu, posiedzenia plenarne KC itp.) dziejących się na drodze KPCh i ChRL oraz narodu i państwa chińskiego prowadzącej do realizacji wytyczonych zadań i osiągnięcia zamierzonych celów.
W skali makro są one przewidziane w programach rozwojowych na dwa stulecia [1] i w nowej koncepcji Wielkiego Marzenia Chińskiego. Mechanizm analizowanego procesu jest więc bardzo prosty acz niezwykle efektywny. Najpierw, po dogłębnych konsultacjach i analizach naukowych, podejmowane są decyzje makro (np. na pięć czy nawet na kilkadziesiąt lat), a po ich zrealizowaniu następuje podsumowanie dokonań i wytyczenie planów na kolejny okres. System socjalizmu o specyfice chińskiej w nowej erze, demokracji konsultatywnej i nowej filozofii rozwoju zdaje świetnie egzamin w praktyce chińskiej. Potwierdzają to, np., najnowsze prognozy Banku Światowego i MFW określające stopę wzrostu PKB ChRL w 2021 r. w wysokości prawie 8%. Pamiętajmy, że dzieje się to w warunkach dwojakiego wielkiego kryzysu globalnego – pandemicznego i gospodarczego.
Trzeba przypomnieć, że ideę Wielkiego Marzenia Chińskiego po raz pierwszy wyeksponował przewodniczący Xi Jinping w trakcie zwiedzania Muzeum Narodowego, w listopadzie 2012 r., po objęciu stanowiska sekretarza generalnego KC KPCh. założeniem jest kompleksowe odrodzenie narodu i państwa chińskiego oraz określenie celów i zadań ogólnospołecznych i indywidualnych (dla każdej Chinki i dla każdego Chińczyka). W pierwszej grupie celów i zadań wymienić należy modernizację socjalizmu chińskiego, zbiorowy wysiłek na rzecz kreowania wielkich Chin, zrównoważony (tzw. zielony) rozwój, pokój i bezpieczeństwo, sprawiedliwy nowy ład światowy itd., a w drugiej – dobrobyt społeczny, lepsze warunki życia i pracy dla każdego obywatela, dbałość o godność człowieka (humanizacja rozwoju) i in. Kategoria Wielkiego Marzenia Chińskiego występowała już wcześniej w filozofii, w piśmiennictwie i w literaturze chińskiej, np. pisał o tym poeta Zheng Sixiao w burzliwych czasach południowej dynastii Song (1127 r. – 1279 r.). Jednak chyba jeszcze nigdy w długiej historii Chin koncepcja ta nie miała tak realnych szans powodzenia i urzeczywistnienia w praktyce, jak obecnie. Nie ulega wątpliwości, iż stanowi już ona wielką siłę motoryczną i cenną inspirację w poczynaniach partii, państwa i społeczeństwa chińskiego.

V Plenum KC KPCh

Było to jedno z najważniejszych, posiedzeń KC partii w jej całej, stuletniej historii. Mówiąc obrazowo stanowi ono oznaczenie linii finału na współczesnym etapie modernizacji Chin (od

2012 r. – XVII Zjazd KPCh i w trakcie XIII planu pięcioletniego: 2016 r. – 2020 r.) oraz określenie linii startu w budowaniu bardzo nowoczesnego państwa socjalistycznego w Chinach na kolejne okresy (XIV plan pięcioletni, 2021 r. – 2025 r. i, długofalowo, do 2035 r.). Jak wiadomo, ww. proces gruntownej i kompleksowej modernizacji Chin został zapoczątkowany przez przewodniczącego Deng Xiaopinga, w 1978 r. w tzw. okresie „Boluan Fanzheng"[2]. Po odejściu Denga, modernizacja była kontynuowana przez kolejnych przywódców KPCh i ChRL ale jej pierwsza wielka kulminacja (w polityce reform i otwarcia na świat) nastąpiła w latach 2012 – 2013 po objęciu najwyższych stanowisk w partii, w państwie i w armii chińskiej przez przewodniczącego Xi Jinpinga. Od tego czasu proces reformowania i modernizacji rozwijał się bardzo efektywnie i wręcz lawinowo, aż dotarł do kolejnej wielkiej kulminacji jakościowej na analizowanym V Plenum KC.

Jego obrady odbywały się w dniach 26 – 29 października 2020 r. Porządek obrad V Plenum obejmował następujące główne punkty: 1. referat sprawozdawczy Biura Politycznego KC za okres od IV Plenum (28 – 31.10.2019 r.), przedstawiony przez Xi Jinpinga, sekretarza generalnego KC, 2. propozycje i założenia V Plenum dotyczące kolejnej (XIV) pięciolatki i programu długofalowego do roku 2035. Oficjalna nazwa uchwały końcowej V Plenum została sformułowana w następujący sposób: „Propozycje KC KPCh dotyczące opracowania XIV planu pięcioletniego na lata 2021 – 2025 ws. rozwoju gospodarczo-społecznego kraju oraz celów długofalowych na okres do roku 2035". Propozycje te uzasadnione przez Xi Jinpinga na plenum i po jego zakończeniu będą przedmiotem obrad marcowej sesji parlamentu (OZPL), po czym przekazane zostaną radzie państwa (rządowi) i innym organom władzy wykonawczej – do realizacji, 3. Dyskusja) oraz przyjęcie komunikatu końcowego i konferencja prasowa.

Xi Jinping przewodził grupie studyjnej, która opracowała propozycje i założenia krótkoterminowe (pięciolatka) i długofalowe (plan do 2035 r.) i która została utworzona w wyniku uchwały kierownictwa partii z marca 2020 r. Dokument końcowy został zatytułowany następująco: „Propozycje KC KPCh dotyczące XIV pięcioletniego planu rozwoju społeczno-gospodarczego i celów długoterminowych do roku 2035".

Trzeba podkreślić, że przewodniczący Xi odbył wiele podróży „w terenie" analizując niezbędne fakty celem realnego opracowania propozycji dla V Plenum, zorganizował liczne seminaria i narady tematyczne, otrzymał ponad 1 milion (!) odpowiedzi od internautów oraz włączył do dyskusji obywateli bezpartyjnych.

Na czym polega znaczenie V Plenum? Wymienić można kilka kluczowych kryteriów. A mianowicie: – wypracowanie nowej udoskonalonej koncepcji (filozofii) w zielonym, ekologicznym rozwoju Chin Ludowych, w modernizacji i w innowacji oraz nowych wzorców (modeli) tych poczynań, – zbudowanie zrównoważonej gospodarki na wysokim poziomie, takiegoż rozwoju społecznego i przeprowadzenie kompleksowej modernizacji socjalistycznej. To cele makro (nadrzędne). A obok tego, V Plenum wyeksponowało konieczność przeprowadzenia analizy równowagi (proporcji) pomiędzy dotychczasowymi dokonaniami społeczno-gospodarczymi i politycznymi a innowacjami, między stanem realizacji obydwu programów na ww. stulecia, między rolą państwa i rynku w rozwoju, między polityką wewnętrzną a zagraniczną, między rozwojem a bezpieczeństwem, między strategią a taktyką oraz między potrzebami a możliwościami ich zaspokojenia itp. Przedstawione propozycje i założenia będą ponownie przeanalizowane raz jeszcze do połowy br., zostaną one opublikowane w prawie ostatecznej wersji przed tegoroczną sesją Parlamentu i następnie, po zatwierdzeniu, wdrożona zostanie ich dalsza procedura realizacyjna.

Referat Sprawozdawczy

Kluczowa ocena w nim zawarta brzmi następująco: realizacja I programu stulecia, czyli budowanie umiarkowanie zasobnego społeczeństwa w Chinach, przebiega sprawnie i terminowo („widać już zwycięstwo w tych poczynaniach"). Pomyślny rozwój gospodarczy jest nadzieją społeczeństwa oraz fundamentem stabilnego i długofalowego rozwoju. W okresie od IV Plenum zanotowano w Chinach znaczne osiągnięcia, jak np.: reforma systemu podaży towarów i usług, regulacje makroekonomiczne, ożywienie popytu, zdynamizowanie wzrostu gospodarczego, polepszenie warunków życia i pracy obywateli oraz zachowanie stabilności (stabilizacji) społecznej. Natomiast wartość PKB w roku 2020 wyniosła ponad 100 bln juanów (ok.14,87 bln USD). Z ubóstwa wydobyto ostatnią już grupę – 55,75 mln obywateli. To fundamentalny sukces w 1,5 miliardowym społeczeństwie. Utworzono największy na świecie system ubezpieczeń społecznych dla 1,3 mld obywateli oraz ubezpieczeń podstawowych na starość dla 1 mld obywateli. Utworzono 60 mln nowych miejsc pracy w miastach. Produkcja zbóż osiągnęła 650 mln ton w roku 2020, zresztą, podobne wyniki zanotowano w poprzednich latach XIII pięciolatki.
Natomiast, w odniesieniu do XIV planu pięcioletniego, priorytety strategiczne określono następująco: – ustanowienie nowego modelu rozwoju, – zapewnienie wiodącej roli innowacji w procesie modernizacji kraju oraz realizowanie strategii rozwoju w oparciu o innowacje, – określenie odpowiednich proporcji między rynkiem krajowym a zagranicznym, przy czym rynek krajowy (konsumpcja wewnętrzna) odgrywać będzie rolę wiodącą, ale rynek zagraniczny nie będzie bynajmniej dyskryminowany w tym procesie, – zapewnienie nowatorskiego, zrównoważonego i zdrowego modelu rozwoju gospodarczego w oparciu o znaczną poprawę współczynników jakości i efektywności wytwarzania, – ulepszenie socjalistycznej gospodarki rynkowej i zbudowanie systemu rynkowego na wysokim poziomie, – przestrzeganie zasad i wartości moralności i obyczajowości społecznej oraz cywilizacji ekologicznej, ulepszenie systemu zarządzania.
W sprawach bardziej szczegółowych w planie znalazły się następujące elementy: – racjonalne gospodarowanie wodą, podjęcie programów przestawienia zasilania w wodę z południa na północ Chin, – większa troska o klimat i o przyjazny wobec środowiska naturalnego tryb życia i pracy, zmniejszanie emisji gazów przemysłowych, szczególnie dwutlenku węgla i osiągnięcie neutralności węglowej w terminie do roku 2060, – umacnianie roli „real economy" jako „wytwórcy jakości" w życiu gospodarczym, szerokie stosowanie technologii informacyjnej i cyfrowej oraz unowocześnienie wsi i rolnictwa, – wspieranie stabilizacji i dobrobytu w Hongkongu i Makao, rozwijanie pokojowej współpracy z Tajwanem w dążeniu do zjednoczenia kraju, – głębsze włączenie się do obiegu międzynarodowego jako ważnego czynnika w procesie nowatorskiego rozwoju i modernizacji Chin, poszukiwanie nowych możliwości gospodarczych na arenie globalnej w zakresie współpracy i konkurencji. ChRL będzie zwiększać efektywność swej dyplomacji wielkomocarstwowej zwanej już dość powszechnie „Xiplomacy".
Krótko mówiąc, w odróżnieniu od XIII pięciolatki, w której dominował średniowysoki model wzrostu gospodarczego, w XIV planie pięcioletnim przewiduje się położenie większego nacisku na innowacje, na popyt wewnętrzny i na jakość rozwoju. Zdaniem przewodniczącego Xi, od teraz dominować będzie model rozwojowy na wysokim poziomie jakościowym, a decyzje i poczynania podejmowane będą w oparciu o dogłębną analizę naukową i ocenę sytuacji. Głównym zadaniem jest zapewnienie dobrobytu wszystkim ludziom[3], a zlikwidowanie ubóstwa w ChRL jest właściwym krokiem w tym kierunku. Jednocześnie całkiem możliwe jest już

osiągnięcie przez Chiny pod koniec XIV pięciolatki, standardów krajów rozwiniętych oraz podwojenie obecnej wartości chińskiego PKB i PKB per capita w terminie do roku 2035. Trzeba jednocześnie mieć świadomość, iż realizacja analizowanych zadań napotykać będzie na wiele trudności, zagrożeń i przeszkód występujących na arenie międzynarodowej (np. pandemia i in.). V Plenum podkreśliło także potrzebę umacniania przywódczej roli KPCh w realizacji zadań nowej pięciolatki i planu długofalowego do 2035 r. oraz wyraziło ocenę, iż dotychczasowe dokonania są wyrazem siły partii i jej kierownictwa oraz chińskiego systemu socjalistycznego.

Program długofalowy

Modernizacyjne propozycje V Plenum ws. planu długofalowego do 2035 są wydarzeniem bez precedensu w historii KPCh. Do tego roku pozostaje już niewiele czasu – zaledwie 15 lat, czyli 3 pięciolatki. Relatywnie łatwo jest planować rozwój na 1 pięciolatkę, ale na 3 od razu – to już nie takie proste. A jednak V Plenum podjęło się tego zadania. Jego założenie nadrzędne jest następujące: w ww. okresie należy przyspieszyć budowanie nowoczesnego państwa socjalistycznego w Chinach. Decydujące i przełomowe znaczenie w tym względzie mieć będzie, bez wątpienia, pomyślna realizacja zadań wytyczonych w XIV planie pięcioletnim, która już trwa. Przede wszystkim należy skoncentrować się na rozwiązywaniu problemów wewnętrznych oraz na eliminowaniu zagrożeń wynikających z tych problemów i z ryzyk zewnętrznych. W dalszym ciągu obowiązuje też zalecenie stawiania interesów społeczeństwa na I miejscu i zapewnianie powszechnego dobrobytu dla wszystkich obywateli.
Postanowiono także wprowadzić tzw. podwójny obieg w gospodarce oraz wznieść rozwój na znacznie wyższy poziom jakościowy. Polega on na tym, że rynek wewnętrzny i rynek zagraniczny współdziałają między sobą i w pełni stymulują się nawzajem. Przy czym, jak wspomniałem powyżej, rynek wewnętrzny odgrywa priorytetową rolę w tym procesie i na tym rynku osadzona jest i będzie cała gospodarka chińska. W sumie, dzięki analizowanym poczynaniom, do roku 2049 (II plan stulecia) powinno powstać bardzo nowoczesne socjalistyczne państwo chińskie. Prezydent Xi Jinping podkreślał wielokrotnie, na V Plenum i po jego zakończeniu, potrzebę efektywnego sprostania powstającym wyzwaniom, przekształcania ryzyk w możliwości, rozwiązywania problemów strukturalnych, cyklicznych i instytucjonalnych, szczególnie takich, które wywierają wpływ na realizowanie rozwoju na wysokim poziomie jakościowym, należy też poszukiwać nowych lokomotyw rozwoju i nowych korzyści pojawiających się w kraju i poza jego granicami.
Na okres trzech pięciolatek, czyli do roku 2035, V Plenum określiło następujące priorytety oraz zadania i cele strategiczne: zaawansowanie procesu modernizacji poprzez lepsze wykorzystanie zdobyczy innowacyjnych i walorów gospodarki realnej, poważne umocnienie rynku wewnętrznego, rewitalizowanie (ożywienie) obszarów wiejskich i rolnictwa, urzeczywistnianie „zielonego", ekologicznego, rozwoju i budowanie „pięknych Chin". Należy także zmierzać do zwiększania potencjału ekonomicznego i technologicznego ChRL oraz do podwojenia wartości PKB i PKB per capita [4].
Wartość PKB per capita osiągnie poziom średnio rozwiniętych krajów świata, przyczyniając się do rozbudowania w Chinach grupy społecznej o średnich dochodach i do zredukowania istniejących jeszcze dysproporcji dochodowych (między miastem a wsią, zachodem i wschodem Chin, kobietami i mężczyznami itp.). Dzięki realizacji analizowanych planów i zamierzeń, jest wysoce prawdopodobne, że Chiny wysuną się na pierwsze miejsce w świecie w

zakresie poszukiwania i stosowania innowacji, szczególnie w gospodarce. Będzie to możliwe dzięki nowoczesnej industrializacji, stosowaniu technologii informatycznych (informacyjnych), nowatorskiej urbanizacji i rozwojowi obszarów wiejskich, postępowi w sferze nauki i techniki itp. W sumie, po zakończeniu kolejnych planów i etapów modernizacji (2025 r. i 2035 r.), w Chinach zbudowane zostanie znacznie bardziej unowocześnione państwo i takaż jego gospodarka. Zapowiadane są także poważne zmiany modernizacyjne w szeroko rozumianej sferze nadbudowy. I tak, udoskonalony zostanie system zarządzania na wszystkich szczeblach, nastąpi umocnienie rządów prawa i ochrony praw obywatelskich. Państwo będzie wspierać rozkwit kultury, oświaty i sztuki oraz sportu poprzez popieranie utalentowanych obywateli, a także lepiej dbać o ochronę zdrowia społeczeństwa. Wymagania ochrony środowiska naturalnego i rozwój przyjazny środowisku obejmą wszystkie sfery życia społeczno-gospodarczego, w dążeniu do budowania „pięknych Chin" o zielonych polach, łąkach, lasach, górach oraz o czystej wodzie i o czystym powietrzu. Doceniam bardzo znaczenie tych propozycji V Plenum, gdyż, niejako na własnej skórze, miałem nie raz sposobność doświadczyć negatywnych skutków zaniedbań ekologicznych w ChRL w okresach poprzedzających reformy zapoczątkowane w 1978 r. (np. smog w Pekinie, czy w Szanghaju, zanieczyszczone wody i gleby, wyrąb lasów itp.).
Założenia modernizacyjne określone przez V Plenum przewidują, naturalnie, nowy etap w polityce zagranicznej ChRL, którego znamiona są już wyraźnie dostrzegalne od pewnego czasu. Pojawią się, przeto, innowacyjne znaczące elementy w sławetnej opening-up policy. Można przyjąć, że stanowić to będzie przyczynek i przesłankę do poprawienia sytuacji międzynarodowej, do budowania systemu multilateralnego oraz pokojowego i sprawiedliwego Nowego Ładu Światowego.
W materiałach V Plenum (chyba) po raz pierwszy pada sformułowanie, że Chiny zwiększą swój udział nie tylko w ramach współpracy, ale również konkurencji na arenie międzynarodowej [5]. Budowanie pokojowych Chin zakłada jednocześnie modernizację i optymalizację systemu obrony narodowej, współpracy wojska z ludnością cywilną oraz unowocześnienie sił zbrojnych (ChAL–W).

Rozważania końcowe

Powyższa analiza przebiegu i wyników V Plenum XIX KC KPCh jest wystarczająco wymowna oraz nie wymaga dodatkowych uzupełnień i komentarzy. Niemniej jednak, jako wnikliwy badacz polityki KPCh, rozwoju Chin Ludowych i jego implikacji dla świata, pozwalam sobie na przedstawienie Czytelnikom kilku refleksji i wrażeń merytorycznych z tym związanych.
Bez wątpienia, V Plenum – jako niezwykle ważna i dość unikalna kulminacja we współczesnym rozwoju partii i jej przywódczej polityki – oraz pomyślna realizacja przyjętych uchwał partyjnych i wskazań makro sprawi, że do roku 2035 i 2049 powstaną absolutnie zmodernizowane, prawdziwie Nowe Chiny, jakich nie zna ich historia licząca wiele tysięcy lat. Zauważalna jest swoista logika i konsekwencja w budowaniu takich Chin, szczególnie od 2012 r. Otóż, koncepcja socjalizmu o specyfice chińskiej, wiązana z imieniem prezydenta Xi, stanowi zaczyn i fundament kolejnych planów i kulminacji rozwojowych. Jedną z najważniejszych był XIX Zjazd KPCh i jego uchwały, których realizacja umocniła owe fundamenty, zapewniając znakomity punkt wyjścia dla realizacji uchwał i propozycji V Plenum.
Przywódcy KPCh podkreślają, że XIV pięciolatka będzie miała kardynalne znaczenie dla realizacji planów kompleksowej modernizacji Chin w ww. terminach, tym bardziej, że pięciolatka

ta będzie realizowana w bardzo trudnych warunkach zewnętrznych (kryzys pandemiczny i gospodarczy na świecie oraz poważne zjawiska patologiczne), co nie pozostanie bez negatywnego wpływu na Chiny (oraz na inne kraje). Dlatego też realizacja uchwał V Plenum i planów rozwojowych przyjętych w ślad za tym kryje w sobie, bądźmy szczerzy, niemałą dozę ryzyka i znaczną skalę niespotykanych wcześniej trudności. W świetle tego należy podziwiać i odnosić się z uznaniem do zarysowanej perspektywy i odwagi politycznej przywódców oraz heroicznego wysiłku i poświęcenia całego narodu chińskiego.
Nie jest też do końca jasne, jak układać się będą stosunki chińsko-amerykańskie za prezydentury prezydenta Josepha Bidena. Mam cichą nadzieję, że będą one znacznie lepsze niż w czasach trumpowskich. Nawet w ostatnich dniach tej prezydentury podejmowane były, szczególnie przez Mike'a Pompeo, sekretarza stanu, wulgarne i groźne prowokacje antychińskie w kontekście Tajwanu, Singkiangu, Hongkongu, sytuacji na Morzu Południowo-Chińskim, na Bliskim i Środkowym Wschodzie (Iran) itp. W niemałym stopniu Stany Zjednoczone zmarnowały znaczne możliwości polepszania współpracy z pokojowymi Chinami, które reagowały zdecydowanie i ze stoickim spokojem na te prowokacje w przekonaniu, iż nie będą trwać one wiecznie. Takoż, w dużej mierze, wyniki pamiętnej wizyty prezydenta Xi w USA, b. prezydenta Donalda Trumpa w Pekinie, jego spotkań z Kim Jong Un-em itp. zostały zaprzepaszczone (ze szkodą dla USA). Bez wątpienia, Chiny będą starały się doprowadzić do normalizacji i do rozwijania tych stosunków, chociażby w oparciu o swą modernizowaną politykę zagraniczną, o rozszerzany opening-up i o wcześniejszy program i propozycje współpracy między wielkimi mocarstwami.
Natomiast w sferze polityki wewnętrznej, za niezwykle ważną decyzję w odniesieniu do obydwu ww. planów należy uznać strategię podwójnej dynamiki rozwojowej polegającą na zapewnieniu lepszych powiązań pomiędzy rynkiem wewnętrznym (krajowym) a rynkami zagranicznymi oraz na realizowaniu bardziej wytrzymałego i zrównoważonego rozwoju. Łatwo wyobrazić sobie, jak efektywną będzie ta strategia, jeśli pamięta się o tym, że już dotychczasowe więzi pomiędzy rynkiem krajowym a rynkiem zagranicznym (np.: BRICS, B&RI – nowy jedwabny szlak, wzajemne inwestycje i lokaty kapitałowe, zwalczanie pandemii i in.) okazały się nader owocne, choć były realizowane w coraz trudniejszych warunkach międzynarodowych. Ważne znaczenie ma także niezwykle innowacyjny charakter instrumentów, jakie będą stosowane w polityce społeczno-gospodarczej, a mianowicie: chipy półprzewodnikowe, sztuczna inteligencja, aparatura 5G, superkomputery, komputery kwantowe, zielona energia (odnawialna), pojazdy biotechniczne, nauki kosmiczne itp. [6].

Perspektywy i prognozy

Poczynając od końca lat 70. XX wieku dotychczasowe reformy i zabiegi modernizacyjne w ChRL kończyły się pomyślnie i przynosiły obfite owoce. W każdym przypadku reformy i innowacje bazowały na dogłębnych analizach naukowych określających prawdopodobieństwo ich pomyślnej realizacji czy też przewidywanych przeszkód i trudności w tym procesie. Śmiem twierdzić, iż na danym etapie rozwoju społeczno-gospodarczego Chin, polepszania bytu narodu, modernizacji państwa i budowania nowego ładu światowego, doświadczenia te zostaną wykorzystane i wzbogacone, dzięki czemu obywa plany modernizacyjne nakreślone na V Plenum zostaną zrealizowane w terminie i z dużym powodzeniem. Taka jest moja prognoza makro dla Chin na okres do 2035 i 2049 r. – niezależnie od powszechnie znanych i bardzo poważnych trudności globalnych. ChRL wysunie się, najprawdopodobniej, na I miejsce w

świecie, głównie jeśli chodzi o najważniejsze parametry makroekonomiczne, o wpływy polityczne, o potencjał strategiczny, o siłę naukowo-techniczną oraz o możliwości reformatorskie w ramach anachronicznego i niewydolnego globalnego „systemu" naszej cywilizacji. Zmieniłoby to w zasadniczy sposób układ sił na arenie międzynarodowej, tym bardziej, że USA, główny konkurent ChRL, przeżywa obecnie głęboki i wielowarstwowy kryzys, z którego łatwo i szybko się nie wydostanie.
Przywódcy chińscy podkreślają systematycznie, iż Chiny są największym mocarstwem rozwijającym się oraz że socjalizm znajduje się tam zaledwie na wstępnym etapie budowania. Dlatego też celem jego umacniania i doskonalenia trzeba wnikliwie uwzględniać nowe sprzeczności, trudności i wyzwania wynikające z całej złożoności otoczenia zewnętrznego Chin (i innych krajów). Istotne znaczenie ma przeto świadomość tych komplikacji i umiejętność właściwego korzystania z nowych możliwości, jakie pojawiają się nawet w warunkach tak ostrych kryzysów.
Moim skromnym zdaniem, spośród bogatych i kompleksowych zamierzeń modernizacyjnych i innowacyjnych, stosunkowo największe znaczenie i rolę do odegrania w praktyce mieć będą następujące propozycje i wskazania V Plenum (w ujęciu maksymalnie syntetycznym i w dowolnej kolejności, czyli, za pozwoleniem, niech to będzie swoista synteza powyższej analizy: – innowacje jako siła napędowa rozwoju, – nowoczesny system przemysłowy i udoskonalona struktura gospodarcza, – rozwój konsumpcji oraz także inwestycji, – zapewnienie równowagi i właściwych proporcji między dotychczasowym dorobkiem a potrzebami innowacyjnymi w Chinach, – między czynnikiem państwowym a rynkowym, – między otwarciem na świat a niezależnością kraju, – między rozwojem a bezpieczeństwem oraz – między planowaniem strategicznym a taktyką operacyjną.
Duże znaczenie mieć też będzie ww. nowa wersja double development dynamics, czyli lepsze kojarzenie i wykorzystanie czynnika krajowego i zagranicznego w rozwoju, co bynajmniej nie oznacza niedoceniania tego drugiego. Np., w przypadku polepszenia stosunków chińsko-amerykańskich za czasów nowej prezydentury oraz zaprzestania retoryki i poczynań antychińskich ze strony amerykańskiej, można przyjąć, że pojawią się znaczne możliwości korzystania z komplementarności obydwu gospodarek dla dobra społeczeństw ChRL i USA (oraz całej ludzkości). Miałoby to istotne znaczenie o tyle, że w obydwu analizowanych planach partia i państwo chińskie przywiązywać będzie coraz większe znaczenie do podnoszenia stopy życiowej obywateli, szczególnie emerytów i rencistów oraz do rozwiązywania kwestii bytowych całej ludzkości.
W związku z tym, na V Plenum zapowiedziano podwyższenie poziomu polityki otwarcia na świat i lepszego wykorzystywania nowych możliwości wzajemnie korzystnej współpracy międzynarodowej (win – win cooperation). Towarzyszyć temu będzie zwiększona troska o bezpieczeństwo Chin – w obliczu tradycyjnych oraz nietradycyjnych zagrożeń i niebezpieczeństw. Zwracam, ponadto, uwagę na eksponowaną V Plenum konieczność zapewnienia rozwoju i stabilności w Hongkongu i w Makao oraz na umacnianie współpracy z Tajwanem (z „obiema stronami Cieśniny Tajwańskiej"), mając na względzie perspektywiczne zjednoczenie kraju.
W sumie, Chiny Ludowe zmierzać będą do tworzenia stabilnego otoczenia zewnętrznego nowego typu celem stymulowania pomyślnego rozwoju państwa i narodu. Na podkreślenie zasługuje holistyczny charakter propozycji i wskazań dla rozwoju nowego typu zawartych uchwale V Plenum KC KPCh. Zawiera ona fundamentalne i priorytetowe elementy i składniki (krajowe i zagraniczne), które mają umożliwiać i ułatwiać budowanie bardzo nowoczesnych

Chin oraz przekształcenie świata i cywilizacji w duchu pokoju, współpracy humanizmu i lepszej wspólnej przyszłości dla wszystkich ludzi. Fenomen chiński polega więc na tym, iż – w tych poczynaniach, najstarsza na świecie cywilizacja chińska przystępuje do realizacji niebywałego i monumentalnego zadania w sferze modernizacji własnego narodu i państwa oraz całej cywilizacji ludzkiej na Ziemi, zdewastowanej przez wielki kapitał, liberalizm i neoliberalizm.
Xi Jinping wybitny przywódca chiński piątego pokolenia i kolegialne władze partii stanowią główną siłę sprawczą oraz nadrzędny mechanizm inicjatywny, promocyjny i weryfikujący w polityce wewnętrznej i zagranicznej KPCh i ChRL. Taki jest system rządzenia i socjalizmu chińskiego, który z powodzeniem zdaje egzamin w teorii i w praktyce poczynając od roku 1949 (powstanie ChRL) do dziś. System ten ulegnie dalszej konsolidacji i usprawnieniu w wyniku realizacji planów modernizacyjnych uchwalonych na V Plenum i wcześniej. Co do tego tylko mało kto na świecie może mieć wątpliwości. Jasne jest jednocześnie, iż wskazany „podwójnie dynamiczny rozwój Chin"oraz budowanie nowego pokojowego i uczłowieczonego ładu światowego jest powodem do dumy, do zadowolenia i do nadziei na lepsze ze strony (większościowych) przyjaciół Chin, a jednocześnie przyczyną zazdrości, nienawiści i wrogości ze strony ich nieprzyjaciół. Nie jest tajemnicą, iż spory, żeby nie powiedzieć starcia, między tymi dwoma ugrupowaniami trwają już od dawna, czyli od zakorzenienia idei marksistowskich i maoistowskich na ziemi chińskiej oraz od powstania ChRL w 1949 r. Można też przewidywać, iż spory te mogą ulec pewnej intensyfikacji w procesie modernizacji Chin, czy po utworzeniu tam nowoczesnego socjalistycznego państwa chińskiego.
Ironicznie – ugrupowania mniejszościowe (powiedzmy, mieńszewicy) mają marne argumenty w swych rękach, nie pokonali oni Chin, kiedy były one znacznie słabsze, to tym bardziej nie pokonają ich w sytuacji, w której są one coraz mocniejsze z każdym dniem. Taka jest moja kolejna kluczowa prognoza post plenumowa.
Dorobek V Plenum potwierdza jednoznacznie wiodącą i przywódczą rolę prezydenta Xi Jinpinga w nowatorskim rozwoju i w kompleksowej modernizacji Chin Ludowych oraz w jakościowej przebudowie świata. Rola ta uległa poważnemu umocnieniu w wyniku V Plenum. Przy czym prezydent Xi jest nie tylko najważniejszym, acz bardzo skromnym przywódcą w swoim kraju, lecz również najwybitniejszym politykiem w skali światowej. Szanuje ludzi, o czym świadczy jego głęboka troska o likwidację ubóstwa w Chinach, o seniorów, o wieśniaków i o wszystkich obywateli Chin i świata.
Xi Jinping kojarzy w sobie cenne cechy myśliciela-teoretyka (np. jako autor licznych publikacji, w szczególności trzytomowego zbioru dzieł pt.: „Rządzenie Chinami"wydanego w kilkudziesięciu językach obcych, również po polsku). Jest również Prezydent Xi bardzo sprawnym praktykiem (politykiem i strategiem) oraz dyplomatą najwyższej rangi świetnie orientującym się w kwestiach międzynarodowych („Xiplomacy). Prezydent Xi pełni swoje najwyższe funkcje partyjne i państwowe już przez 2 pięcioletnie kadencje. Tak postanawia Konstytucja. Ale wiele świadczy już o tym, że może być wybrany jeszcze na trzecią kadencję na XX Zjeździe KPCh ((w 2022 r.) i przez Parlament (OZPL) – po wprowadzeniu odpowiedniej poprawki do Konstytucji. Prawda bowiem jest taka: wyjątkowo trudne czasy i wielkie reformy wymagają wielkich przywódców.

Sylwester Szafarz

Odnośniki:
[1] Dla przypomnienia: 2021 r. – stulecie powstania KPCh oraz 2049 r. – setna rocznica

proklamowania ChRL. W pierwszym przypadku chodzi o program dot. utworzenia umiarkowanie zasobnego (pod każdym względem) społeczeństwa, zaś w drugim – o zbudowanie jak najbardziej nowoczesnego państwa chińskiego oraz o umocnienie jego pozycji i roli w świecie,
[2] W języku polskim hasło to należy przetłumaczyć i zinterpretować następująco: „wyeliminowanie chaosu i powrót do normalności”,
[3] Sformułowanie i postulat tego rodzaju zostały zawarte po raz pierwszy w dokumentach posiedzeń plenarnych KC KPCh,
[4] Obecnie PKB per capita w Chinach wynosi 70.892 juany (=10.276 USD) w kategoriach nominalnych. W związku z tym, Chiny zajmują 59-te miejsce w świecie jako największe państwo rozwijające się („emerging power”),
[5] Wysoce znamienny jest fakt, iż w materiałach V Plenum słowo „rozwój” zostało użyte 72 razy, słowo „gospodarka” – 37 razy i słowo „socjalizm” – 25 razy,
[6] Kierownictwo Partii podkreśla, iż „Chiny powinny realizować rozwój o wyższej jakości, o wyższej efektywności, o wyższej uczciwości oraz o wyższym poziomie zrównoważenia i bezpieczeństwa, powinny też wypracować syntezę: skali (rozmiarów), szybkości, jakości, efektywności i bezpieczeństwa rozwoju” (także w interesie całej ludzkości – np. zwalczanie pandemii, szczepionki, likwidacja zjawisk patologicznych i in.).